

Bilag 13.

Til det af Folketinget nedsatte Udvalg vedrørende Forslag til Lov om Indløseligheden af Nationalbankens Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta.

De under den nuværende Valutaordning indhøstede Erfaringer godtgør, at Vanskelighederne ved en fortsat Anvendelse af Systemet stadig tiltager. Over for de Spørgsmaal, der har frembudt sig af valutamæssig og betalingsmæssig Art, har man da ogsaa allerede anvendt andre Midler, og der er efter vor Opfattelse ingen Grund til at tvivle om, at disse andre Midler efterhaanden vil være tilstrækkelige, uden at man herfor tvinges til Foranstaltninger, der vil hindre Næringslivets rolige Udvikling. De Resultater, der er opnaaet i os nærbeslægtede Lande, og den Udvikling, der i tidligere Aar var herhjemme, synes at bekræfte Rigtigheden heraf.

Under disse Forhold vil vi foreslaa, at de valutamæssige Opgaver straks løftes ud af Valutacentralens Arbejdsomraade, og at man i øvrigt indskrænker dette, bl. a. gennem en nu paabegyndt og senere fortsat Overflytning af Varer fra de importregulerede Varegrupper til Frilisten, ligesom man ogsaa paa anden Maade maa søge Importreguleringen afviklet.

Hvis Valutacentralens Virksomhed tilrettelægges efter disse Retningslinier, vil Importreguleringen straks kunne ophøre for en lang Række vigtige Raavarer og Forbrugsvarer. Den nuværende Friliste vil derfor kunne udvides meget betydeligt, og vi har paa den vedføjede *Liste A* opført Varer, der efter vor Opfattelse bør overføres til Friliste. Vi bemærker, at det her drejer sig om Varer, der er saa nødvendige for Landets Produktion og Omsætning eller i den Grad knyttet til Dagliglivets Forbrug, at en virkelig Begrænsning under det effektive Behov alligevel ikke har kunnet gennemføres. Handelsstatistikens Tal viser dette, og naar en egentlig Begrænsning ikke kan finde Sted, ser vi ikke Meningen ved fortsat at opretholde en Regulering, der — trods alle Administrationens Bestræbelser — maa virke hemmende for sunde forretningsmæssige Dispositioner og tvinge Produktion og Omsætning ind i Udviklingsbaner, der er unaturlige og skadelige. Alt foreliggende Erfaringsmateriale godtgør tillige, at Indkøbet af disse Varer — som alligevel skal indføres — vilde kunne være sket væsentligt billigere for Landet, hvis Importen havde været fri.

Endvidere er der paa den foreslaaede Friliste opført saadanne Varer, hvoraf den samlede Indførsel er saa beskeden, at Interessen i en Regulering ikke staar i Forhold til de Ulemper, denne nødvendigvis maa medføre. Kun i de meget faa Tilfælde, hvor Varer, der er opført paa den foreslaaede Friliste, kommer fra Lande, der spærrer Betalinger til Danmark, vil vi mene, at der vil være et handelspolitisk Formaal at varetage, og dette vil uden Vanskelighed kunne opfyldes ved en Adgang til i saadanne Tilfælde at kræve Importen betalt over en Spærrekonto.

Ogsaa for mange af de Varer, der handelspolitisk maa udnyttes for at sikre Landets Eksportmuligheder, gælder det imidlertid, at der vil kunne skabes langt friere Forhold for Importen, uden at den handelspolitiske Effektivitet svækkes. Paa den ligeledes vedføjede *Liste B* er opført Varer, for hvilke den her nævnte Betragtning har Gyldighed. Denne betingede Friliste omhandler Varer, hvis Indførsel i sig selv er nødvendig for Landets Produktion og Forbrug, saaledes at en Nedsættelse af Importens Størrelse ikke er hensigtsmæssig og ej heller i nævneværdig Grad er opnaaet ved den nuværende Valutaordning. Vi mener, at Importen af disse Varer kan gives helt fri, hvad den samlede